

Franz Kafka a svět obrazů

Prof. PhDr. Marie Rakušanová, Ph.D.

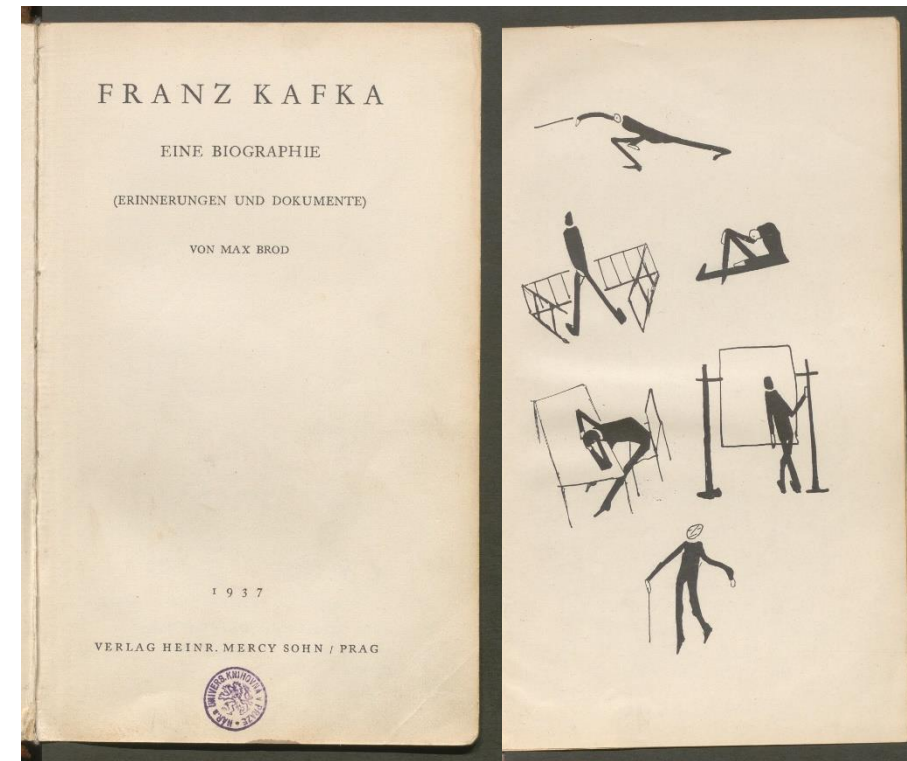
William Kentridge, Dopis pro Felice, 2026

Neznámý fotograf, Fotografický portrét Franze Kafky,
Berlín 1923/1924. Bildarchiv Klaus Wagenbach.

Andreas Kilcher, "Kafka's Drawing and Writing," in *Franz Kafka: The Drawings*, ed. Andreas Kilcher (New Haven and London: Yale, 2022)

Max Brod, Franz Kafka. Eine Biographie. Prag: Mercy Sohn, 1937

Franz Kafka, *Kresba (Prosebník)*, cca 1901–1907. Tuš na papíře, 11,5 × 14,3 cm. Izraelská národní knihovna

Franz Kafka, *Kresba (Muž u stolu)*, cca 1901–1907. Tuš na papíře, 12,5 × 8,5 cm. Izraelská národní knihovna

„Ich, nur ich bin der Beobachter des
Parterres [**Pozorovatel přízemí**].“

Franz Kafka, Deníky, 23, září 1912

VIDOČKA
LEV PARIŽE
Grandes Illustres včelky a 16 ilustrací
V hlavní roli
Renne Navare
Premiéra
od 2. do 15. listopadu 1923
BIO LOUVRE

KABARET ROKOKO
VÁCLAVSKÉ NÁM.
VINÁRNA

Restaurace a kavárna
Monímaríre
Praha I., Řetězová ul.

Každý pátek
vepřové hody
Hudba Gaučova

ČERVENÁ SEDMA
Lída Theimerová

SECESSION
MASKENFEST
"DEUTSCHER SCHRIFTSTELLER"
und
KUNSTLER
4. MARZ
1899.

PHILOSOPHISCHES THEATER
KONZERT
KUNSTSTADT
KUNSTSTADT
KUNSTSTADT

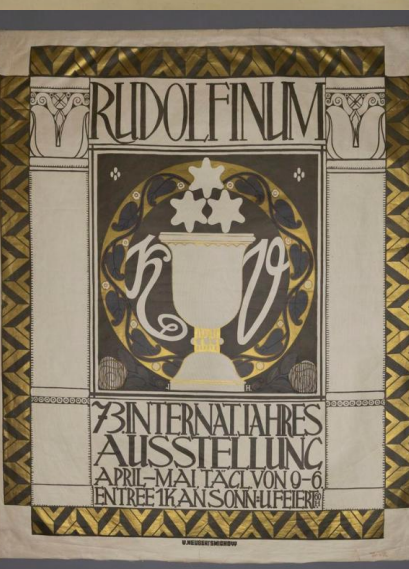

DER ROMANLESER.

5 Kf. PREIS-JEDER Kf. 5
EINZELNUMMER 5

GOLEM

NOSFERATU

RUDOLFINUM

7. INTERNATIONALES AUSSTELLUNG
APRIL-MAI TAG VON 0-6
ENTREE 1 K. AN SONNENFEST

WEIHNACHTS MESSE
DEUTSCH-BOHEM
KUNSTLERINNEN, KUNSTSCHULERINNEN

HOTEL VICTORIA I. ST.
Vom 14. - 26. Decbr. 1902 (incl.)
10 Uhr vorm. - 6 Uhr abends
Jahreskonzert
entree 100 K.

GRI-GRI
BAL INTIME

PALAIS ROKOKO

KONZERT

Taneční bar

PIGAU'S
PRAHA I.
Ovoční trh

MONTMARTRE
ZÁBAVNÍ PODNIK

MONTMARTRE

KONKURENCE
VYKLADNICH
SKRINI
V PRAZE
OD 14. DO 18. LISTOPADU 1912

MONTMARTRE

WALTYNER

14. JAHRES AUSSTELLUNG KUNST
VEREINES PRAC
BUNDESMUSEUM
APRIL - JUNI

SANSSOUCI
CABARET

TABARIN - MARIANSHOVA

BAR CHAT-NOIR

AUSSTELLUNG

DER DEUTSCHEN VEREINE KORBATIONEN
UND AUSSTELLUNG PRAG
VOM 21. BIS 26. NOV. 1906
IM WINTERGARTEN DES
DEUTSCHEN THEATERS
KUNSTSTADT, KUNSTSTADT

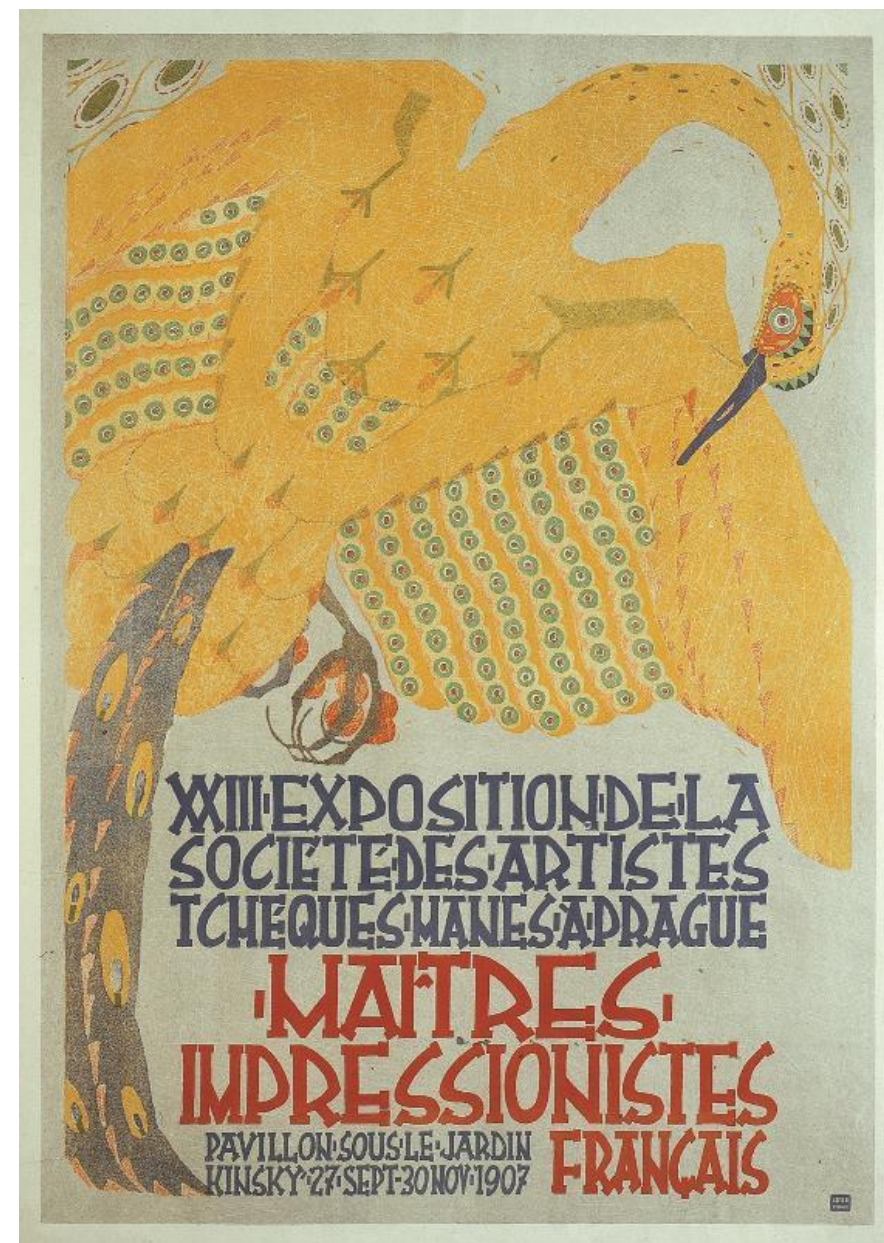

„Má potřeba potěšení a rozptýlení se živí plakáty; při pohledu na plakáty nacházím jistou úlevu od svého obvyklého vnitřního neklidu, od onoho věčného pocitu pomíjivosti. Kdykoli jsem se po letních prázdninách vracel do města [...] míval jsem velikou žízeň po plakátech a cestou domů jsem z tramvaje rychle a s jistým úsilím četl útržky plakátů, kolem nichž jsme projížděli.“

Franz Kafka Felice Bauerové, 13.–14. března 1913

Jan Konůpek, česká a německá verze plakátu k výstavě *Krásná Praha / Das schöne Prag*, Krasoumná jednota / Kunstverein für Böhmen, 1906.

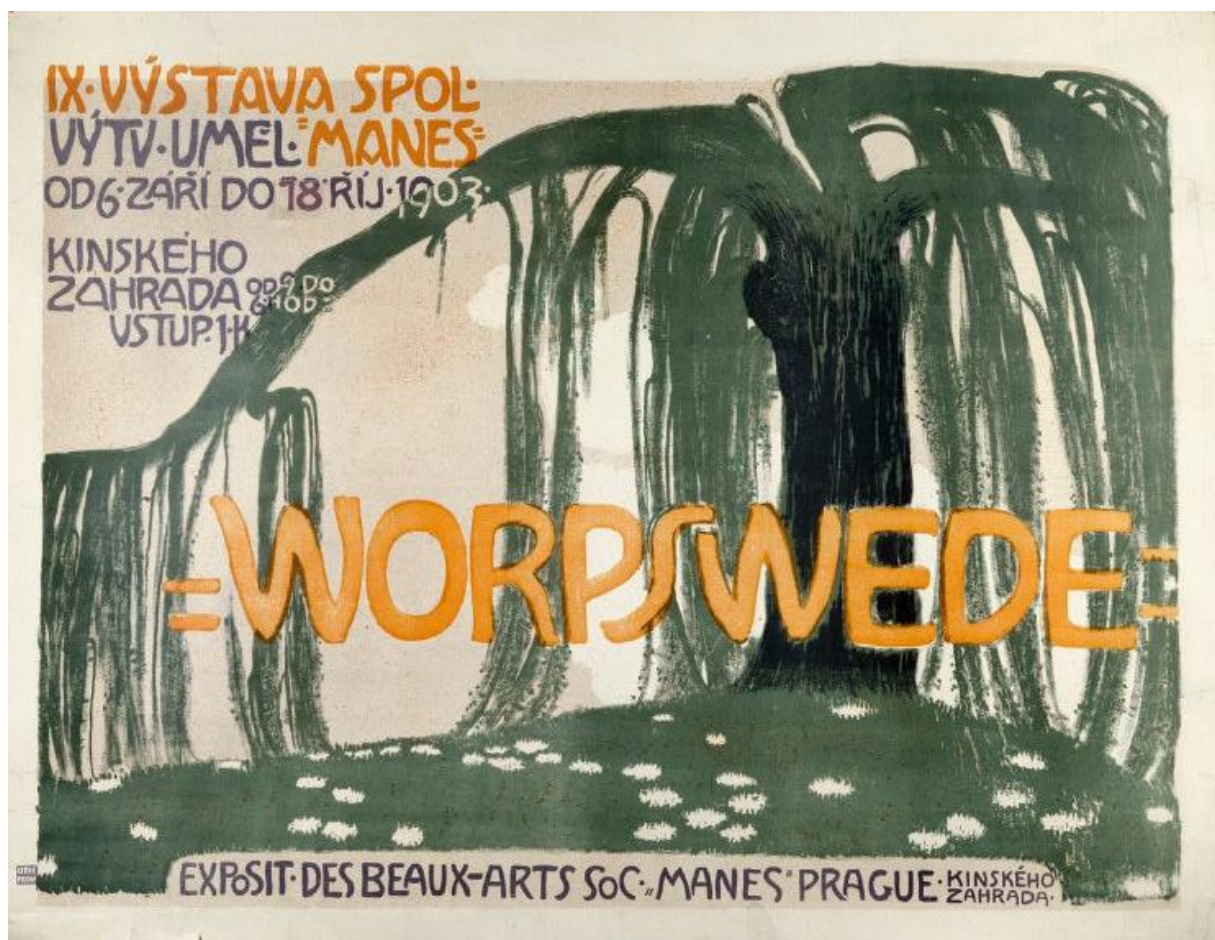
Vladimír Županský, plakát k výstavě děl Augusta Rodina, Spolek výtvarných umělců Mánes, 1902; Jan Preisler, plakát k výstavě *Moderní francouzské umění*, Spolek výtvarných umělců Mánes, Praha, 1902; František Kysela, plakát k výstavě *Francouzští impresionisté*, Spolek výtvarných umělců Mánes, Praha, 1907.

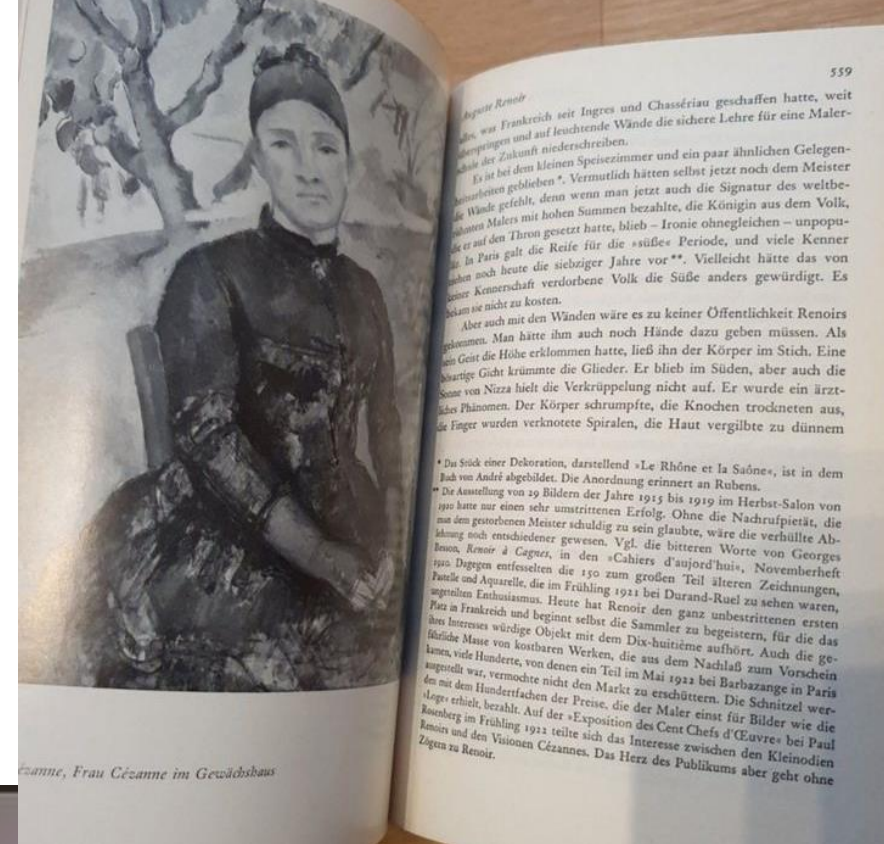
Emil Orlik, plakát pro Spolek německých výtvarných umělců v Čechách (Verein deutscher bildender Künstler in Böhmen), Praha, 1895.

Emil Orlik, plakát k výstavě Spolku německých výtvarných umělců v Čechách, 1897.

Karel Kostial, plakát k výstavě Spolku německých výtvarných umělců v Čechách, 1908.

Jan Preisler, plakát k výstavě *Worpswede*, Spolek výtvarných umělců Mánes, 1903; Jan Preisler, plakát k výstavě děl Ludwiga von Hofmanna, Spolek výtvarných umělců Mánes, 1908.

Emil Orlik, plakát k přednášce „Francouzské malířství v 19. století“, Urania, 1901; Julius Meier-Graefe, *Entwicklungsgeschichte der modernen Kunst* [Vývojové dějiny moderního umění], Jul. Hoffmann, Stuttgart, 1904.

Bohumil Kubišta, *Portrét Antonína Procházky*, 1905. Olej na plátně, COLLETT Prague | Munich.

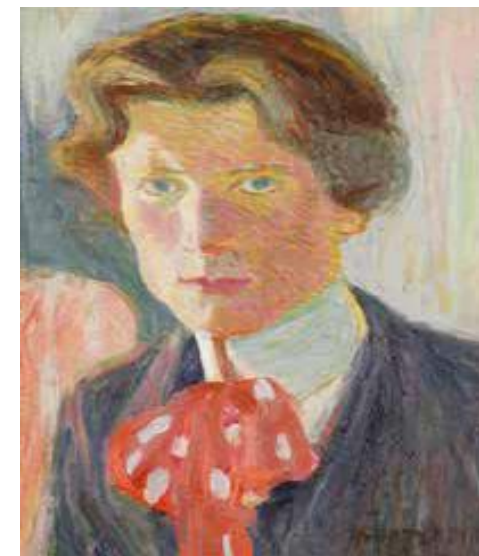
Linka Scheithauerová-Procházková, *Autoportrét*, 1910. Olej na plátně, Moravská galerie v Brně.

Emil Filla, *Autoportrét*, 1907. Olej na kartonu, Galerie Středočeského kraje.

Friedrich Feigl, *Otakar Kubín*, 1905. Tuš na papíře, Moravská galerie v Brně.

Friedrich Feigl, *Emil Artur Pittermann Longen při psaní*, 1907. Moravská galerie v Brně.

Bohumil Kubišta, *Autoportrét s puntíkovanou kravatou*, 1904–1905. Západočeská galerie v Plzni.

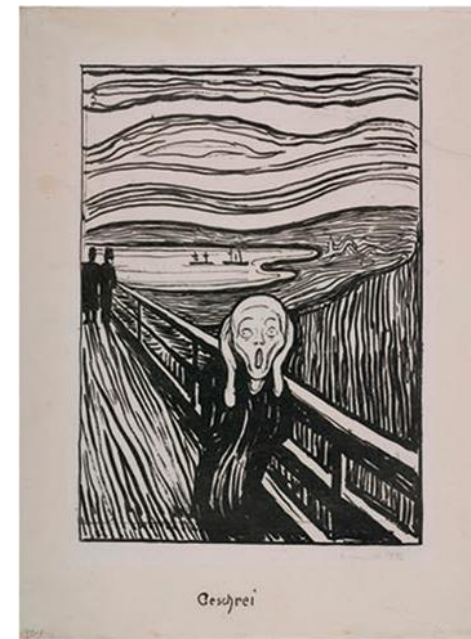
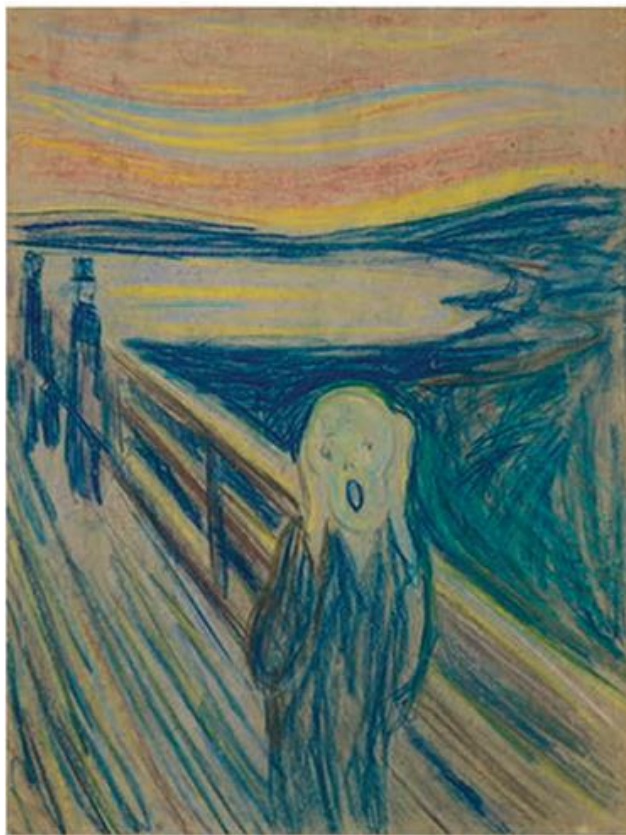

Max Horb, *Autoportrét*, 1905. Olej na plátně, 70 × 50 cm. Retro Gallery.

Friedrich Feigl, *Autoportrét*, cca 1905. Olej na plátně, 55 × 44,5 cm. Židovské muzeum v Praze.

Friedrich Feigl, *Portrét Willyho Nowaka*, 1905. Olej na kartonu, 45 × 34,5 cm. Oblastní galerie Liberec.

Fotografie Maxe Broda, cca 1907.

Jan Preisler, plakát k výstavě děl Edvarda Muncha, Spolek výtvarných umělců Mánes, Praha, 1905.

Edvard Munch, *Výkřik*, 1895. Pastelka na kartonu, Munchovo muzeum, Oslo.

Edvard Munch, *Výkřik*, 1895. Litografie na papíře, Munchovo muzeum, Oslo.

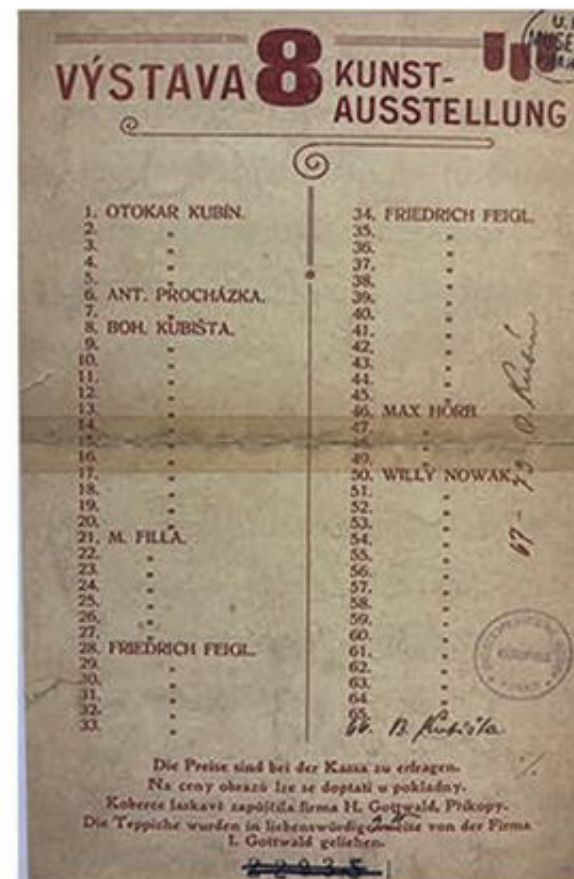
Edvard Munch, *Autoportrét s kostlivčí paží*, 1895. Litografie na papíře, Národní galerie Praha.

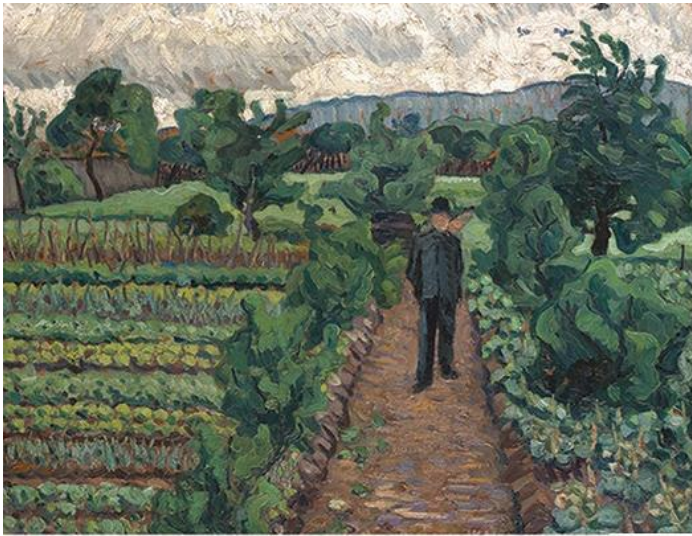
Max Horb, *Self-Portrait*, 1905. Oil on canvas, 70 × 50 cm. Retro Gallery

Bohumil Kubišta, *Triple Portrait*, 1907. Oil on paperboard, 86.5 × 108.5 cm. National Gallery Prague

Výstava 8 Kunstaussstellung, 1907. Catalog for the first exhibition by the art group Osma. UPM

VÝSTAVA 8 KUNST-AUSSTELLUNG

1. OTOKAR KUBÍN.	34. FRIEDRICH FEIGL.
2. "	35. "
3. "	36. "
4. "	37. "
5. "	38. "
6. ANT. PROCHÁZKA.	39. "
7. "	40. "
8. BOH. KUBIŠTA.	41. "
9. "	42. "
10. "	43. "
11. "	44. "
12. "	45. "
13. "	46. MAX HÖRIG.
14. "	47. "
15. "	48. "
16. "	49. "
17. "	50. WILLY NOWAK.
18. "	51. "
19. "	52. "
20. "	53. "
21. M. FILLA.	54. "
22. "	55. "
23. "	56. "
24. "	57. "
25. "	58. "
26. "	59. "
27. "	60. "
28. FRIEDRICH FEIGL.	61. "
29. "	62. "
30. "	63. "
31. "	64. "
32. "	65. "
33. "	66. "

67. B. Kubišta

Die Preise sind bei der Kassa zu erheben.
Na ceny obrazů lze se doptati u pokladny.
Koberce látkavi zapůjčila firma H. Gottwald, Příkopy.
Die Teppiche wurden in liebenswürdiger Weise von der Firma
I. Gottwald geliehen.

22035

Willi Nowak, *Zahrada*, 1905–1906. Olej na plátně, 52 × 66 cm. Národní galerie Praha.

Otokar Kubín, *Brindisi*, 1906. Olej na plátně, 43 × 47,5 cm. Národní galerie Praha.

Bohumil Kubišta, *Promenáda v parku ve Florencii*, 1907. Západočeská galerie v Plzni.

Franz Kafka, *Kresba (Prosebník)*, cca 1901–1907. Tuš na papíře, 11,5 × 14,3 cm. Izraelská národní knihovna.

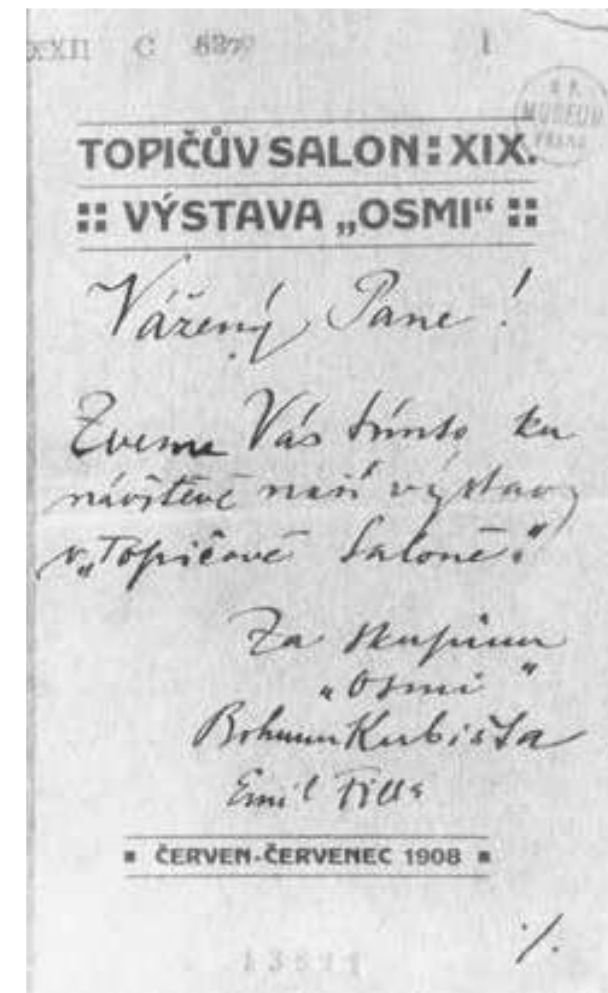
Franz Kafka, *Kresba (Muž u stolu)*, cca 1901–1907. Tuš na papíře, 12,5 × 8,5 cm. Izraelská národní knihovna.

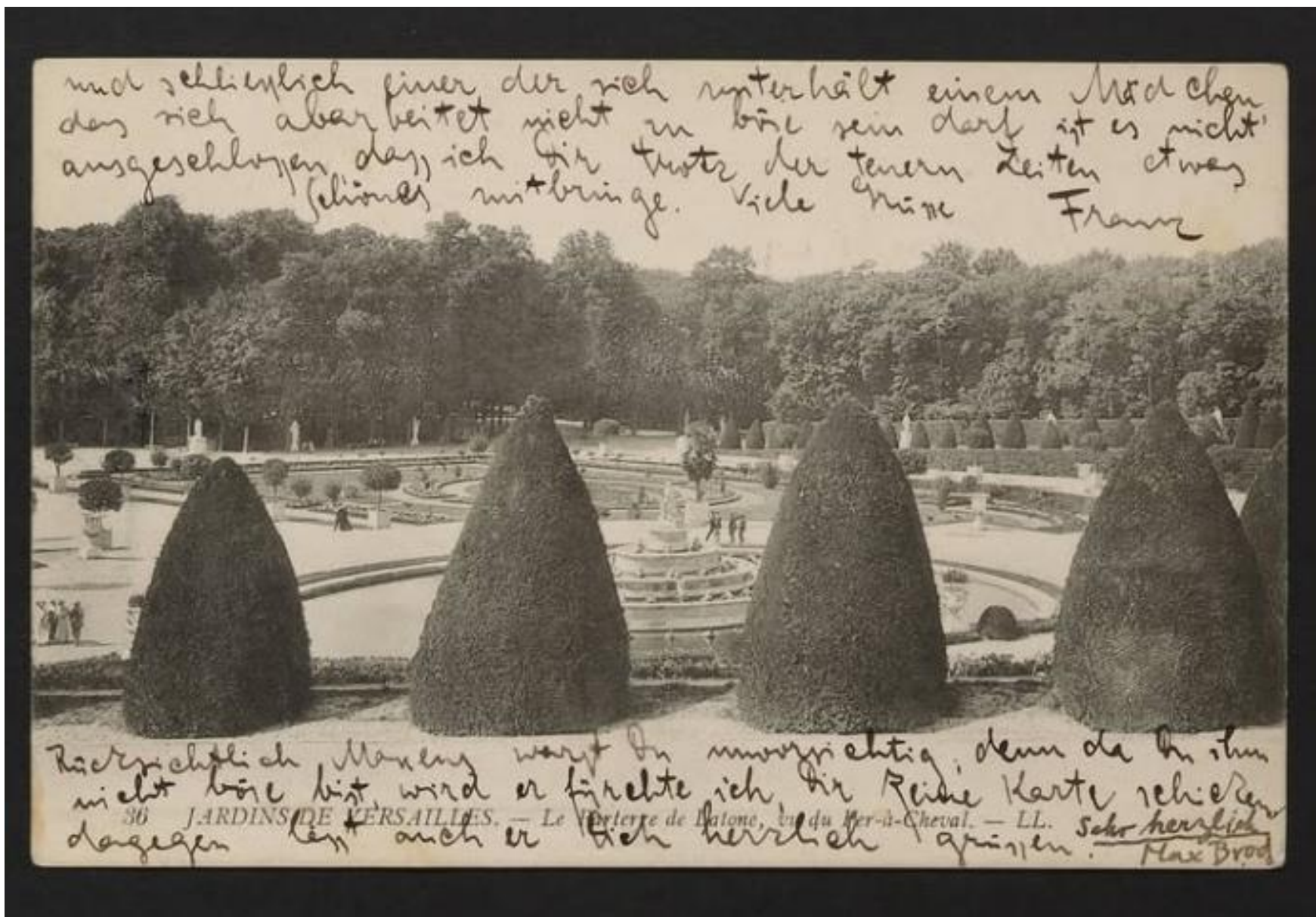
Bohumil Kubišta, *Modrý autoportrét*, 1909. Olej na plátně, 51,5 × 43 cm.
Západočeská galerie v Plzni.

Antonín Procházka, *Cirkus*, 1907–1908.
Emil Filla, *Podobizna spisovatele Uhra*, 1908.
Willy Nowak, *Polabská krajina*, 1907–1908.

Katalog druhé výstavy skupiny Osma. UPM

Pohlednice Ottle Kafkové z Versailles, (13. září 1911), MS. Kafka 49, fol. 12v, Ve společném vlastnictví Bodleian Library a Deutsches Literaturarchiv Marbach © The Bodleian Library, University of Oxford

„V Louvru od jedné lavice ke druhé. Bolest, když jsme některou vynechali.“ (1911)

Franz Kafka, *Deníky 1910–1923*, s. 484.

Výjevy z filmu *Nick Winter et le vol de la Joconde* [*Nick Winter a krádež Mony Lisy*], Francie, 1911, režie Paul Garbagni. Soukromá sbírka.

Adolf Rosenberg, *Leonardo da Vinci* (Bielefeld: Velhagen und Klasing, 1898). Soukromá sbírka.

Franz Kafka, *Kresba podle Leonarda*, cca 1901–1907. Tužka na papíře, 17 × 10,5 cm. Deutsches Literaturarchiv Marbach.

Georg Kars, *Autoportrét*, 1908. Olej na plátně, 80 × 70,5 cm. Městské muzeum Velvary.

Georg Kars, *Pařížský motiv*, 1906. Olej na plátně, 52 × 65,5 cm. Národní galerie Praha.

Georg Kars, *Otto Gutfreund*, 1913. Olej na plátně, 100,5 × 81 cm. Národní galerie Praha.

Emil Filla, *Myslitel (Písař)*, 1911.

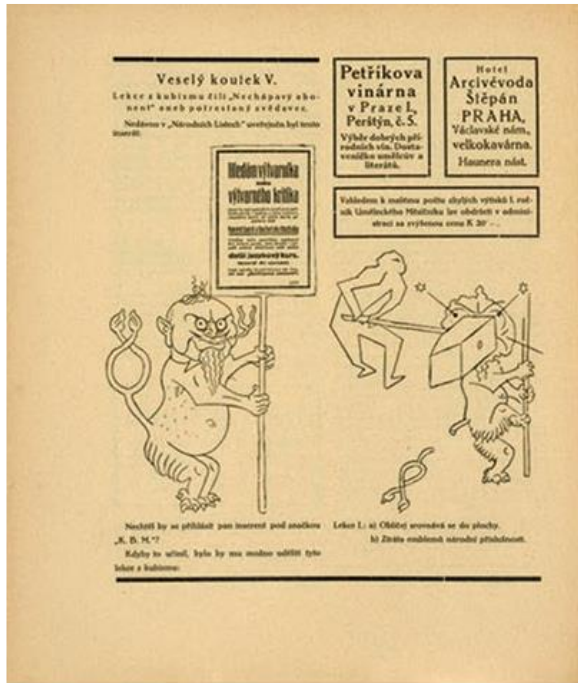
Emil Filla, *Hlava starce*, 1914.

Vincenc Beneš, *Hráči u stolu*, 1911.

Umělecký měsíčník.

Antonín Procházka, *Útěk*, 1911.

Otto Gutfreund, *Úzkost*, 1911.

Neznámý fotograf, kabaret „Montmartre“ v
Řetězové ulici na Starém Městě v Praze, 1913–
1914.

Jiří Jílovský, plakát pro kabaret
Sanssouci Tabarin-bar, 1920.

Český svět, roč. 8, 1911–1912, č. 3 (22. září
1911), snímky z kabaretu Lucerna.

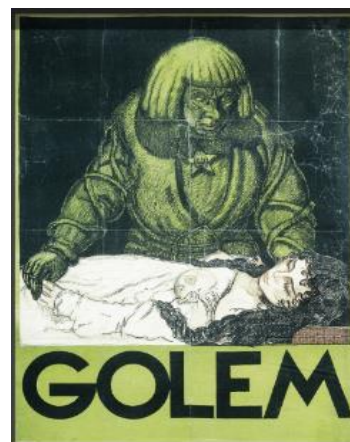
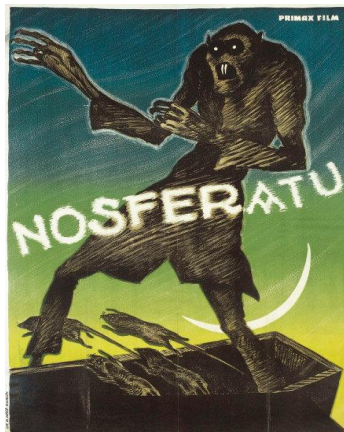

V. H. Brunner, reklamní plakát pro bar
„Montmartre“, 1914.

„...Ačkoli sám chodím do kina jen zřídka, obvykle znám téměř nazpaměť všechny týdenní programy všech kin.“

Franz Kafka Felice Bauerové, 13.–14. března 1913. Kafka, *Dopisy Felici*, s. 319–320.

Záběry z filmu *Der Andere* [Ten druhý], Německo, 1913. Herec Albert Bassermann.

„Tvoje první fotografie je mi nekonečně milá,“ napsal v roce 1912 Felici Bauer, „protože to děvčátko už neexistuje a fotografie je tedy vším. Ten druhý snímek však znázorňuje pouze milou přítomnost a touha unáší pohled dál za zneklidňující obrázek.“

Franz Kafka Felici Bauer z 29.
listopadu 1912. Kafka, *Dopisy Felici*,
128.

„Nedávno jste se zmínil, že Ottomar Starke vytvoří kresbu na titulní stranu *Proměny* [...] Tato vyhlídka mě poněkud, a možná zbytečně, vyděsila. **Napadlo mě totiž, že by Starke jako ilustrátor mohl chtít nakreslit samotný hmyz. Jen to ne, prosím, jen to ne!** Nechci ho nijak omezovat, pouze vyslovuji tuto prosbu na základě své hlubší znalosti příběhu. **Samotný hmyz nelze zobrazit. Nelze ho ukázat ani z dálky.** Možná nic takového ani nemá v úmyslu a mé prosbě se lze jen pousmát – tím lépe. [...] Kdybych měl navrhnout námět pro ilustraci, zvolil bych například tyto scény: rodiče a prokuristu před zavřenými dveřmi, nebo ještě lépe rodiče a sestru v osvětleném pokoji s otevřenými dveřmi do sousední místnosti, která zůstává ve tmě.“

Franz Kafka, *Proměna*, ilustrace Ottomara Starkeho na obálce prvního vydání, Kurt Wolff Verlag, Lipsko, 1915.